

בסיפורים העוסקים במשלחות לצפון וצפון מערב אוסטרליה דובר על עריצות המרחק. המקומות האלה רחוקים כ- 3000 מילין מכל ריכוז אוכלוסיה גדול באוסטרליה או מחוצה לה ועומד בניהם לבין השווקים מחסום המרחק Logistic Barrier כייתי אותו שם. אחת הדרכים אשר מצאנו כדי להתגבר על עריצות המרחק היתה לבחור גידולים אשר יכולים לעבור את מחסום המרחק. גידולים שערכם רב ביחס למשקלם ונפחם. עריצות המרחק לא היתה הבעיה היחידה במחוזות האלה, הבעיה השניה היתה יוקר העבודה. במוצרים חקלאיים כגון פירות או ירקות רוב העבודה נעשית באסיף ולכן הצענו להתגבר על גובה השכר, על ידי גידולים אשר בהם ערך המוצר פר נגיעה (באסיף) גדול ככל האפשר. אבל היתה עוד דרך והיא לחפש גידולים שאפשר לאוספם במכונה. וכאן נכנסים הזיתים לתמונה. כאשר יצאתי מן הארץ כבר היתה לנו בישראל טכנולוגיה לגידול זיתים לשמן המבוססת על אסיף ממוכן והזן ברנע ושמן הזיתים הוא מוצר יקר ביחס למשקלו. בדוח המסכם את האסטרטגיה לפיתוח גידולים בחוות ליברינגה הצענו בין השאר גידול זיתים. חזרתי הביתה ונתבקשתי לערוך תוכנית עיסקית לפרויקט גידול זיתים ועיבודם לשמן. הכנתי תוכנית ולא קרה איתה דבר. אני שכחתי מכל העניין, ויצאתי לגימלאות ואז בא אליי אדום. אדום היה חברו של אחי מסיירת הצנחנים המהוללת. חבר כל כך טוב שכמעט שלח אותי, כלומר את אחי, לעולם האמת. באותם ימים הגברים היו גברים ולא נטרו טינה זה לזה אפילו על דבר כזה. אדרבא הם נשארו חברים. אני דוקא לא שכחתי, אבל ידעתי שזה זכרון רע והתגברתי. אדום משול לעוף החול, עולה מעלה מעלה, נופל וקם ותמיד חושב בגדול. היתה לו חממה של גידולי קישוט ופרחים מיוחדים אשר הצליחה מאוד עד אשר פשטה את הרגל ואז הוא קם והקים משתלת זיתים. לא סתם זיתים, אלא זיתים מן הזן ברנע. זן שטיפח חוקר בוולקני מעץ אשר התגלה בקדש ברנע (במבצע סיני או במלחמת ששת הימים).

כאשר בא אלי אדום הוא לא ידע הרבה על תהליך עיבוד הזיתים לשמן לא היה לו מושג על אוסטרליה לא הכיר אף חוקר זיתים בוולקני, אבל היו לו הרבה תעוזה ומרץ. אני עזרתי לו לקשור קשר עם מטפח זיתים וביחד עם נורית וכלכלן, עולה חדש מאוסטרליה, למדנו את תהליך ייצור הזיתים מן המשתלה ועד למדף במרכול. הכנו תוכנית עסקית שכללה חקלאות, טכנולוגיה של מזון, שיווק והערכת הכדאיות. חמוש בתוכנית הזו ובזן ברנע, יצא אדום לכבוש את יבשת אוסטרליה ופתח בדרום. והוא אכן כבש. אדום יסד את תעשיית שמן הזיתים באוסטרליה. לפניו לא היתה שם תעשייה כזו. הוא יסד בדרום אוסטרליה את המשתלה הראשונה שממנה נטעו על פי הנחיותיו ובשיתופו עשרות ואולי כבר מאות אלפי דונמים של זיתים, וכך הוקמה באוסטרליה תעשיית שמן זית.

מה כל זה מלמד? שלהעברת טכנולוגיה דרוש גיבור מעין אודיסאוס, פעם קראו לזה "משוגע לדבר". לא מזמן בא לארץ ומסר לאחי שהוא מבקש להפגש אולי סתם רשלנות ואולי זו תסמונת חיפושית הזבל. לא נענית.

מה החיפושית הזו עושה כאן? ובכן, בימים הטובים לפני שהלבשנו אותן בשלמת בטון ומלט היו סמוך לים חולות. ובחולות התנהלה לאיטה חיפושית הזבל. חיפושית גדולה, כיום אני זוכר אותה כענקית, שהיתה מגלגלת כדור זבל גדול ממנה במעלה החולה. כאשר הייתי קטן שאלתי את עצמי למה היא עושה זאת, מה היא פרומתאוס? כאשר בגרתי וגם זקנתי הבנתי. החיפושית אינה דבר ולא חצי דבר אלא משל. משל לחיים. ולא חיים של כל אחד אלא לחיים שלי. ובחיים שלי אני מגלגל כדור של זבל במעלה החולה, מתחיל בקטן, אוסף וצובר עד שהכדור שלם ואז אני עוזב ומתחיל בכדור אחר ואל הכדור הקודם איני חוזר.